

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek

N^{ro}. 24.

27. Lutego 1826.

WIADOMOŚCI KRAJOWE

— Z *Wiednia* d. 16. Lutego. —

W d. 1. Marca b. r. o godzinie 10 rano, przedsięwzięte będzie szóste losowanie pożyczki z roku 1820, 20,000,800 ZR. M. K. wynoszącej, w mieyscu do tego przeznaczonem, przy ulicy *Singerstrasse*, w kłostorze Franciszkanów, a to podług planu ciągnięcia, z zachowaniem ogłoszonych w d. 20. Stycznia 1821 r. formalności losowania.

Rezultat tego losowania będzie niezwłocznie drukiem ogłoszony, i wypłaty przypadające podług planu losowania, rozpoczną się w d. 1szym Czerwca b. r. w C. K. uniwersalnéj Stanu, banku i długów Kassie i w domu M. A. Rothszylda Synów w Frankforcie nad Menem za zwrotem wyciągniętych obligacyi długu.

Z Preszburga donoszą: »Obrady względem wychowania publicznego, rozpoczęte na 49tém posiedzeniu, zostały na 50tém posiedzeniu Seynowém w d. 7. t. m. ukończone, i Izbie Magnatów przesłane, która uczyniwszy postrzeżenia swoje względem punktu dotyczącego się urzędowego stosunku Król: Węgierskiéj Kamery Nadwornej, przesłała takowe na powrót Stanom. Po odczytaniu tych postrzeżeń i przeznaczaniu onych do dyktatury, rozpoczęto wprawdzie obrady nad środkami prawnymi ku wsparciu Węgierskiego języka i literatury, atoli z powodu odstąpienia tego w odpisie na cyrkularnych posiedzeniach wypracowanego projektu, przerwano takowe obrady i na nowo do dyktatury odesłano. Późem wzięto pod rozpoznanie punkta tyżące się wypuszczenia dóbr Korony naywięcéj ofiarującym, tudzież bezimiennych oskarżeń i takowemi trudniono się w d. 8. na piędziesiątém pierwszém posiedzeniu.«

Dałey mówi taż *Gazeta*: »Z mężów, którzy podług swego publicznego charakteru byli powołani należeć do narad terażniejszego Seynu, takowe swém światłem i dojrzałém doświadczeniem wspierać, wydarła śmierć Oyczyźnie i ich krewnym jednego dnia i w kilku godzinach dwóch, którzy nabyli prawa do poważania i miłości swoich współczesnych. Dnia 8. b. m. rano o godzinie 9. umarł P. Józef Kłobusiczky, C. K. Podkomorzny, rzeczywisty tajny Radca, Kawaler W. Krzy-

ż. Austr. Ces. orderu Leopolda i Starosta Borsodorskiego Komitatu, w 71 roku życia swojego; a o godzinie 12 w południe, P. Zygmunt Szögyényi, Komandor Król: Węgierskiego orderu Szczepana i drugi Król: Węgierski Wice-Kancelarz, w 51 roku swojego czynnego i pełnego zasług życia, żalowany od wszystkich, którzy tego rzadkich cnot i charakteru Polityka, niebawem przedtem sprawującego Urząd Król. Zastępcy w rzeczach Sądowych, bliżey znali.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Brazylia.

W Londynie odebrano wiadomości z Rio de Janeiro do d. 6. Grudnia dochodzące: »Cesarzowa Jęymosć Brazylijska powita szczęśliwie Xięcia. Wice-Konzul Duński w Rio de Janeiro pisał pod d. 6. Grudnia: »Odebrałem od Wice-Hrabiego de Santo Amaro następujące urzędowe uwiadomienie: »Cesarz Jęymosć Brazylijski rozkazał uzbroić siłę morską, mającą blokować porty należące do Rządu i prowincy nad rzeką la Plata.« — Inne listy donoszą, że wszystkim obcym Konzulom w Rio de Janeiro podobne uwiadomienie zostało doręczone, z dodatkiem, że eskadra Brazylijska otrzymała rozkaz zabierać wszystkie neutralne okręty, któreby chciały do wyżey nawięzionych portów zawiać. Okręt pod banderą republikańską Buenos-Ayreską, który właśnie stał w porcie Rio de Janeiro, został tegoż samego dnia zabrany.

Portugalia.

Cesarz i Król dał jeneralny pardon wszystkim wojskowym, którzy od 1815 r. chorągwie swoje opuścili.

W d. 13. Stycznia wszystek lud miasta Lizbony wyszedł do portu dla pozdrowienia trzech okrętów z Rio de Janeiro, jako pierwszych, które pod banderą Brazylijską zawiąją.

Wielka Brytania i Irlandyia.

Obiedwie Izby Parlamentu zebrały się w d. 2. Lutego, aby, iak zwyczajnie głosować na adres odpowiadający na Mowę Królewską. Lord Verulam przełożył ten adres w Izbie Wyższey, a Lord Schefield takowy popierał. Przekonali

się, że Mowa Króla jest zaspokajająca i oświadczyli, iż stan kraju nie może sprawiać żadnej obawy.

Lord King przekładał odmianę w projekcie do adresu. Twierdził, że Ministrowie są po części winni niepomyślności handlu w ostatnich czasach, zaś bardziej błędny systemat, podług którego urządzony jest bank w Anglii i postępowanie banku. Ministrowie prawnym upoważnieniem banku do wydania assygnat na 1 i 2 funty szter: zblądzili; sam bank od lat pięćdziesiąt pomnażał tylko każdy zawikłany stan pieniężny w kraju, iak tylko masę będących w obiegu papierów od 1823 z 17 do 20,800,000 funt. szt. podniósł. Bezwątpienia pierwszy Lord Izby Szarbowéy, Lord Liverpool, chciał sprawdzić działania banku, atoli ten był dlań przeważnym i nie mógł tego podjąć. Nakoniec zapytał się Lord King, czyli Ministrowie zechcą przełożyć odmianę w ustawach na wprowadzenie zboża, a co, ponieważ te ustawy sprzeciwiają się prawdziwéy korzyści kraiu, wnosi.

Lord Liverpool przełożył, co następuje, iako zamiar Rządu: »Wszystkie assygnaty na ieden i dwa funty szter., nawet assygnaty bankowe powinny być z obiegu wyciągnięte. Rząd otrzyma zezwolenie banku, zaprowadzić na prowincyi banki z nieograniczoną liczbą współników (*Associés*). Oprócz tego będzie bank wezwany, nawet na prowincyach zaprowadzić banki, któreby z nim były w związku i pod iego zostawały dozorem. Bezwątpienia wielkie są przytém trudności do pokonania, które późniéy będą pod rozważę wzięte. Co się dotyczyé ustaw zbożowych, tedy Rząd nie ma zamiaru w ciągu terażniejszego posiedzenia uczynić przełożenie, chociaż prędzey lub późniéy te ustawy muszą być rozpoznane. Co się zaś dotyczyé zboża z Kanady, tedy zastrzega sobie Rząd zrobić w téy mierze wniosék.

W Izbie Niższéy przełożył P. Wortley projekt do adresu odpowiednego na Mowę Królewską, P. Greeme popierał takowy.

Przeciwnie zaś P. Brougham sądził, że Mowa Królewska lekko dotknęła złe finansowe kraiu, które, według iego zdania, powszechnéy, chociaż nie na tym stopniu, iakiego dożyde, stanęło. Z reszłą ku iego wielkiéy radości dowodzi położenie kraiu i handlu w ogólnosci, że nieszczęście to, nie należy przypisywać środkom przez Rząd względnie handlu przedsięwziętym, lecz przesadnemu przemysłnictwu. P. Brougham ganił daléy niebezpieczny wpływ banku na stosunki własności i położenie handlu.

Po obronie P. Robinson, Kanclerza Izby Szarbowéy, Rządu, przeciwko zarzutom P. Broughama i oświadczeniu się iego względem zamierzony

néy odmiany zgodnie z Lordem Liverpoolem, został projekt do adresu od Izby przyjęty.

Według późniejszych wiadomości z Londynu z d. 4. Lutego przystał bank na przełożenie uczynione mu od Rządu.

Francya.

Monitor z d. 7. t. m. zawiera rozporządzenie Królewskie z d. 5go, mocą którego począwszy od d. 1. Lipca 1826, dozwolone jest wprowadzenie żywności i towarów kupieckich tak na obcych, iak i krajowych okrętach do obiedwóch wysp Martyniki i Guadalupy, atoli tylko do portów: Pierre Fort Royal i Trinité w Martynice, a w Guadalupe do portów Basse-Terre i Pointe a Pitre. Od żywności i artykułów handlowych w załączonéy tabelli wykazanych przy wprowadzaniu onych z obcych krajów płaci się należytości w wspomnionéy tabelli wytknięte bez różnicy bandery. Artykuły handlowe tegosamego gatunku wprowadzane z Francyi na okrętach Francuzkich płacą tylko 5 centymów od 100 kilogramów. Wszystkie inne opłaty istniejące do d. 1. Lipca, zanesione będą w tych obiedwóch osadach od tego czasu.

Monitor z d. 9. Lutego zawiera rozporządzenie Króla, które ogłasza traktat żeglugi zawarty między Francyją a Angliją wraz z artykułami dodatkowemi, i nakazuje takowy w zbiorze ustaw umieścić i wykonać.

Margrabia Lally Tolendal podał na posiedzeniu Izby Parów z d. 8. Lutego imieniem Komisji, na ostatniém posiedzeniu mianowanéy, projekt adresu odpowiadający na Mowę z Tronu. Przełożony adres został natychmiast w biorach rozpoznany i przyjęty. Takowy podany zostanie Królowi, iak zwyczajnie przez wielką deputacyją, złożoną z bióra Izby, wielkiego Referendarza i dwudziestu przez losy wybranych Parów.

Zjednoczone Niderlandy.

Z Hagi donoszą pod d. 30. Stycznia: »W dniu 8. Października ogłoszono w Paramaribo, w osadzie Niderlandzkiéy Surinam, uchwałę Królewską względem środków do utłumienia handlu niewolnikami. Uchwała ta zawiera między innemi, że ci, którzy w osadach Zachodnio-Indyjskich i posiadłościach Niderlandczyków staną się winnymi przestępstw uchwałą z d. 17. Września 1818 obiętych, mają być skazani na karę 10000 Złt. Nid., piętnastoletnie więzienie i uznani za pozbawionych czci. Okręty użyte do tego zakazanego handlu powinny być zabrane.«

Niemcy.

W d. 26. Stycznia odprawilo się w Frankfórcie pierwsze tegoroczne posiedzenie Związku Niemieckiego.

Szambelan Xięcia Oldenburgskiego, Baron Beaulieu Marconnay wyjechał w d. 29. Stycznia z Oldenburga do Petersburga, aby Cesarzowi Mikołajowi I. imieniem Dworu Oldenburgskiego złożył życzenia do jego wstąpienia na tron.

Deputacja obiedwóch Izb Stanów Hanowerskich miała w d. 1. t. m. zaszczyt być na posłuchaniu prywatnem u Jeneralnego Gubernatora, Xięcia Cambridge i mieć do niego mowę, na którą Jeneralny Gubernator raczył odpowiedzieć.

Prussy.

Minister Stanu i wyższy Prezydent Ingersleben w Koblenc ogłosił, że N. Król Pruski mocą reskryptu Gabinetowego z d. 31. z. m. postanowił, iż w miejsce dwóch Konsystorz, które dotąd istniały w Koblenc i w Kolonii, teraz ieden tylko w mieście Koblenc dla wszystkich prowincyi Nadrenskich pod berłem Pruskim zostających znajdować się będzie; oprócz tego utworzone będzie w tém mieście prowincyjne Kollegium szkolne, które wszystkimi Instytutami szkolnemi w tych prowincyach ma rozporządzać.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 17. Lutego. —

Z Bożey Łaski

M y M i k o ł a y I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski etc. etc. etc.

Zapatrzywszy się na artykuły 120 i 123 Ustawy Konstytucyjney Naszego Królestwa Polskiego, iakoteż na uchwałę Namiestnika Naszego z dnia 15. Maia 1816, obeymującą organizacyę Rad Woiewódzkich.

Chcąc z jedney strony utrzymać wiernych poddanych Naszych rzeczonego Królestwa przy używaniu swobód, które im przez wiekopomnę pamięć dostojnego Brata i Poprzednika Naszego Cesarza i Króla Junci Alexandra I. nadane zostały; pagnąc oraz z drugiey, ażeby prawidła w tęp mierze przepisane zachowywanemi były; postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Art. 1. Namiestnik Nasz zwoła niezwłocznie na mocy niniejszego szczególnego upoważnienia, które mu w tym celu udzielamy, Seymiki i Zgromadzenia Gminne w miejscach i czasach przez niegoż mających być wskazanyimi, w listach zwołujących, które też i trwanie wspomnianych zgromadzeń oznaczają.

Art. 2. Zgromadzenia te zajmą się wyłącznie odnowieniem trzeciej części Członków Izby Poselskiej, wychodzących podług kolei oznaczonych losem na Seymie roku 1818, oraz zastąpieniem tych z pomiędzy rzeczonych Członków, którzyby miejsca przez zeyście zawakowały, lub za

wakujące miały być uważanemi, stosownie do przepisów Ustawy Konstytucyjney i Statutu organicznego o Reprezentacyi narodowej z dnia 1. Grudnia (19. Listopada) 1815 roku. Zajmą się także odnowieniem Rad woiewódzkich wedle uchwały Namiestnika Naszego z dnia 15. Maia 1816; niemniey ułożeniem list Kandydatów na Urzędy administracyjne i Sędziowskie podług przepisów obiętych artykułami 64, 65, 66, 67 wspomnionego Statutu organicznego.

Art. 3. Namiestnik Nasz zostaje upoważnionym niniejszém do mianowania Marszałków teźraźniejszych Seymików i Zgromadzeń Gminnych.

Art. 4. Namiestnik Nasz ściśle trzymać się będzie rozporządzeń zawartych w artykułach 33 i 34 wzmiankowanego Statutu organicznego, w tém co się tycze oznaczenia czasu zebrania się Seymików i Zgromadzeń Gminnych.

Art. 5. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku praw umieszczoném będzie, Namiestnikowi Naszemu polecamy.

Dań w Petersburgu dnia 12/24. Stycznia roku Pańskiego 1826, a Panowania Naszego pierwszego.

(Podp.) Mikołay.

Minister Spraw Wewnętrznych
(Podp.) T. Mostowski.

Rossyia.

— Z Petersburga d. 19. Stycznia v. s. —

Reskrypt N. Cesarza Junci do Jenerala Porucznika Roth 1go, dowódcy 3go korpusu piechoty.

»Gorliwość i sprężystość, iakię W Pan dałeś dowody przy ściganu i zwalczeniu buntowników pułku Czernichowskiego piechoty, ziednały mu Nasze zadowolenie.« W skutku tego mianowaliśmy go Kawalerem orderu S. Alexandra Newskiego, którego ozdoby znajdziesz W Pan do niniejszego dołączone.

Zostaię mu przychylny

(Podp.) Mikołay.

— Z Petersburga 23. Stycznia v. s. —

Donoszą z Taganrogu że d. 29. Grudnia (17. Stycznia) po odbytem wielkiem żałobnem nabożeństwie, wyprowadzono Zwłoki wiekopomney pamięci Cesarza i Króla Alexandra I. do Petersburga. Mowę żałobną miał przewielebny Biskup Ekaterynostawski, i processyia wyszła z Cerkwi o godzinie 8 rano. Rozpoczynali orszak Deputowani miast Taganrogu, Rostowa i Maryanpolu, tudzież Urzędnicy rozmaici. 6 Jeneratów niesło na axamitnych węgłowiach znaki orderów. Karawan otaczało 8 Adjutantów Cesarzkich, a za Zwłokami postępowali Jenerał-Adjutanci i osoby

należące do dworu N. Cesarzowej, w żałobnych płaszczach. Następowalo wojsko, a lud pograżony w naydotkliwszym smutku, w mnogiej liczbie zebrany, towarzyszył smutnemu obrzędowi.— Mieszkańcy Taganrogu wszelkich klas i wieku, odprowadzili Zwłoki dobroczynnego Monarchy o 20 west; trudno opisać boleści i smutku iakimi w tęg chwili byli przyjęci. — Jenerał Adjutant Hrabia Orłow Denisów, prowadzi Zwłoki N. Pana do Petersburga.

Turcyja.

Dostrzegacz Austriacki pod napisem: »Z Wiednia d. 17. Lutego« umieścił:

Ostatnie poczta z Konstantynopola z d. 25. Stycznia nie przyniosła nic nowego z teatru wojny.

Nowy Król. Angielski Poseł przy W. Porcie, P. Strafford Kanning, który w d. 12. Stycznia zawinął do Smyrny na Król. liniowym okręcie Revenge, dowodzonym przez Wice-Admirała Sir Harry Burrard Neale, pod zastoną fregaty i dwóch korwet, opuścił w d. 15. tainteyszą zatokę, udał się do Dardenellów, z kąd zamysłał płynąć do Konstantynopola na okręcie przewozowym.

Wiadomość o wstąpieniu na Tron Cesarza Jegomości Mikołajaja, odebrał P. Mincisky Ces. Rossyyski Sprawujący interesa przy W. Porcie w d. 15. Stycznia, przez gońca z Petersburga, poczem w d. 20. t. in. bawiący poddani Rossyyscy w Konstantynopolu wezwani zostali do złożenia przysięgi.

Skargi żeglarzy na rabunek i okrucieństwo Greckich rozbojników morskich, żadney banderze i narodowi nieprzepuszczających codziennie stają się powszechniejszemi i więcey nalegającemi. Tak zwany Rząd w Napoli-di-Romania ni ma siły ni chęci zaradzić sprawiedliwym uzalaniem na te bezprawia, i iedyny środek, pozostaie w własnych siłach naleś obronę przeciwko tym Pirotom lub ziednać sobie zadoscuczynienie. Sam ten Rząd dopuszcza się naysamowładniejszego ucisku poddanych i Agentów Mocarstw Europeyskich, którzy handlnią lub przebywają na wyspach archipelagu pod jego władzą zostającemi. Na najmocniejsze przetóżenia i zażalenia owych Agentów albo nic nieodpowiada i nic nieczyni w tey mierze, lub też daie odpowiedź przeciwną w tonie nadętym, iakto spotkało niedawno Wice-Konzula Angielskiego na wyspie Santorin, uskarżającego się na podwyższenie należytości myta przez Władze Greckie.

Podług doniesienia C. K. Wice-Konzula na tøy saméy wyspie, oprócz tego, wszyscy Ajenci Konzularni na wyspie Santorin, zmuszeni zostali zapłacić osobistego podatku po 1000 piastrow władzom tamteyszym, i opieranie się ich z szyderstwem odrzucono.

Wiadomość o wyprawie Ibrahima Baszy w okolicę Salony, doniesiona z ostatney poczty z Konstantynopola (z d. 10. Stycznia) potwierdzają Grecki gazety, które od owego czasu odebraliśmy. Gazeta powszechna Grecka wychodząca w Napoli-di-Romania z d. 23. Grudnia zawiera w tey mierze następujące doniesienie:

»Korpus Suliotów stojący w Salonie, otrzymał przed kilku dniami rozkaz od Rządu ciągnąć na pomoc Messolundze. Jenerałowie uchwalili na radzie wojenney, aby Jenerał Georgius D. Drako pozostał ze swoim korpsem dla obrony prowincyi i miasta; Jenerałowie Kosta Botzari, J. Daugli wyruszyli w d. 5. Grudnia na miejsce swego przeznaczenia. Atoli zaledwie doszli do Lidoriki, gdy odebrali wiadomość, że 22 okrętów nieprzyziacielskich ukazało się w Scala di Salona, i że Arabowie wylądowali. Jenerał Drako i jego towarzysze dowiedziawszy się o wylądowaniu poszli natychmiast przeciwko nieprzyziacielowi i uderzyli nań ile byli w stanie. Atoli słabi przeciwko wielu, nie mogli nasi stoczyć bitwy; z tąd postanowili wedle możności bronić okolicy i utrzymywać się w twierdzy Salonie. Korpus nieprzyziacielski, blisko z 500 ludzi złożony posunął się aż ku Chrisso, cofnął się iednakże znowu niewszedłszy do wsi. Dnia 7. powrócili ci, którzy wyruszyli byli pod Mesolunge, i podczas gdy się gotowali uderzyć d. 8 rano na nieprzyziaciela, ten wsiadł znowu na okręty i odpłynął; poczem nasi udali się powtórnie ku Mesolundze. Podczas tego lądowania poczynił nieprzyziaciel szkody iednakże nie w ludziach. W Galaxadi w Scala di Salona i na innym brzegu zabrał i spalił więcey iak trzydziesti statków.«

»Podług naynowszych wiadomości, które Jenerał Drako otrzymał w Salonie, Sułtan rozgniewany na ucieczkę swoich woysk z Salony *) kazał ściąć Sultsa Kortsia i jego Syna.

*) Ściąga się to do opuszczenia Salony przez Turków w nocy z d. 6. na 7. Listopada r. z.

Przyp. Dostrz. Austr.